

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

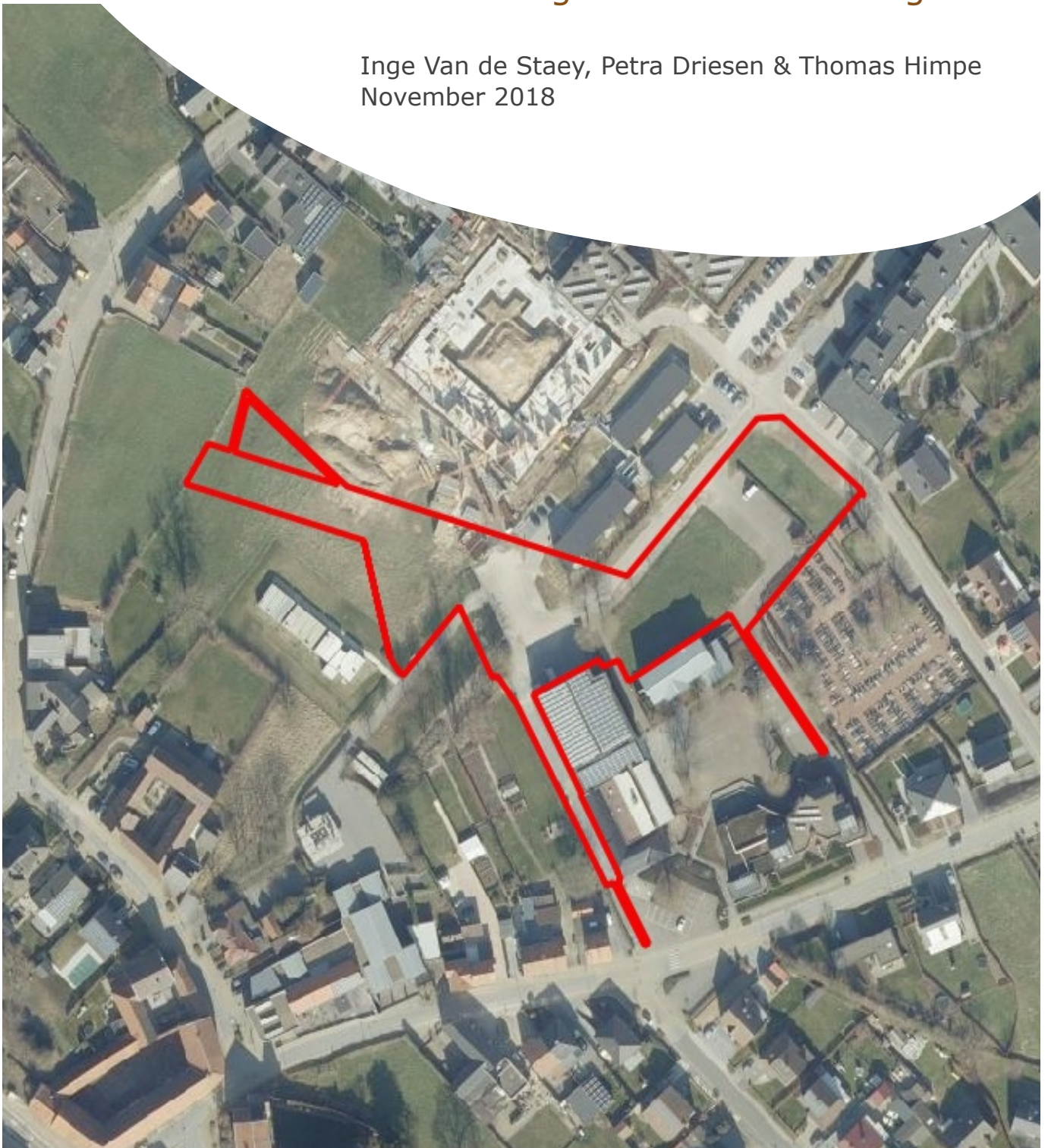
RAPPORT 680

Archeologienota
Riemst, Eyckendael

Aanleg van verhardingen, groenzones
en nutsleidingen

Deel 2: Programma van maatregelen

Inge Van de Staey, Petra Driesen & Thomas Himpe
November 2018

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

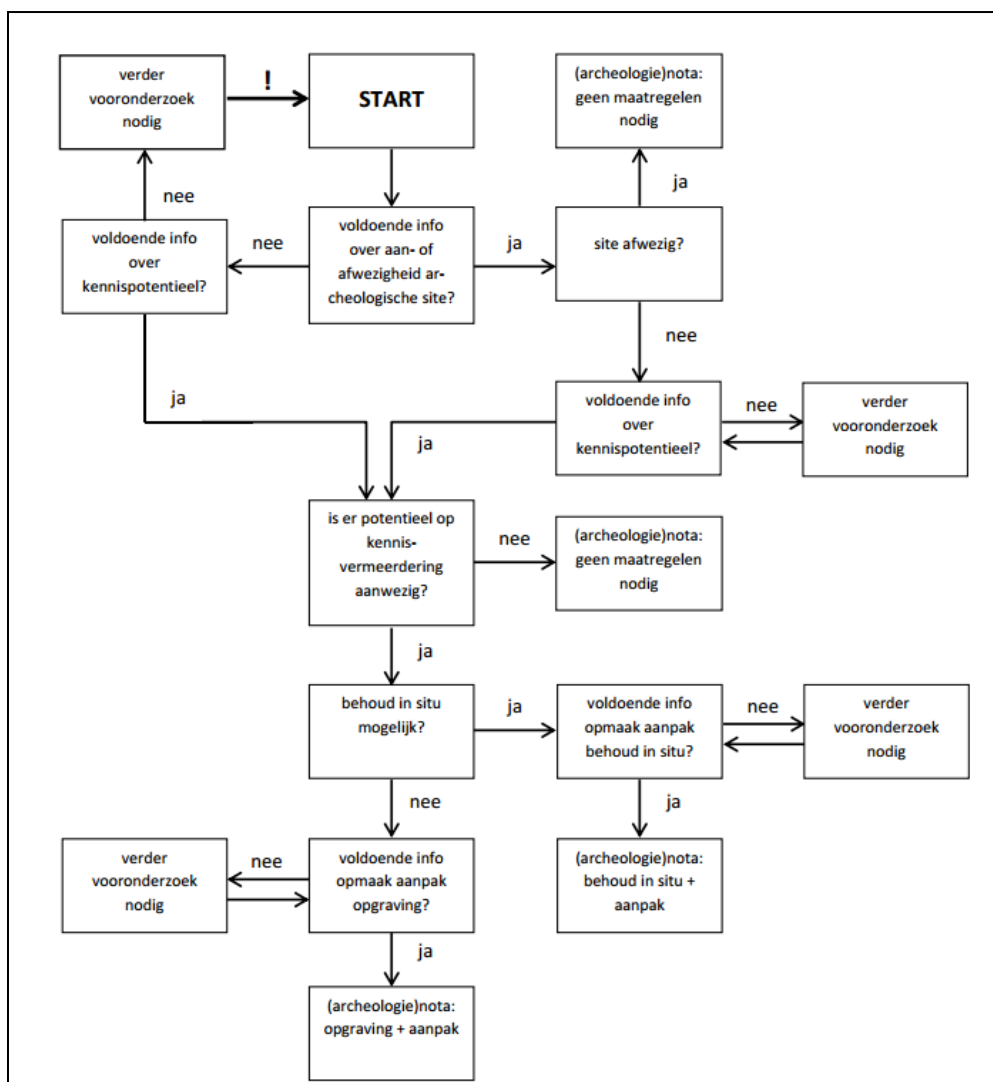
1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden heeft er naast een bureauonderzoek (2018J360) reeds een archeologisch proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden ter hoogte van het noordwestelijke terreingedeelte over een oppervlakte van circa 820 m². Op basis van dit proefsleuvenonderzoek werd er geen vervolgonderzoek aanbevolen en werd het terrein aangeduid als "gebied waar geen archeologie te verwachten valt".

Het huidige bureauonderzoek heeft betrekking op het volledige te ontwikkelen terrein, kadastraal gekend als Riemst, Afdeling 1, sectie A, percelen 501D, 500S, 690B, 497W, 497X, 496C, 694A, 702F en openbaar domein. Het totale onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van circa 7570 m².

Op basis van het bureauonderzoek is het mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

Afb. 28:
Beslissingsboom bij de afweging voor de noodzaak van verder vooronderzoek en/of een opgraving (Bron: OE, CGP 2.0, p. 31).

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

In 2017 heeft reeds een proefsleuvenonderzoek plaatsgevonden ter hoogte van het uiterste noordwestelijke terreingedeelte over een oppervlakte van circa 820 m². Tijdens dit onderzoek werden vijf sporen aangetroffen waarbij voor twee sporen een oudere datering verondersteld kon worden, mogelijk Romeinse of misschien zelfs ouder (bronstijd/ijzertijd). Helaas leverde het onderzoek geen diagnostisch materiaal op die dit vermoeden kon bevestigen. Er werd besloten om geen vervolgonderzoek uit te voeren. Het hele gebied werd aangeduid als *“gebied waar geen archeologie te verwachten valt”*.

Wel zijn er in de nabijheid van het onderzoeksgebied verschillende CAI-locaties gekend die wijzen op menselijke aanwezigheid van de prehistorie tot op heden.

Het onderzoeksgebied ligt op circa 500 m ten noorden van de dichtstbijzijnde waterloop. Bijgevolg ligt het terrein buiten de gradiëntzone voor het aantreffen van prehistorische artefactensites. Er kan echter opgemerkt worden dat het terrein vanuit topografisch standpunt een zekere aantrekkingskracht moet hebben uitgeoefend op de prehistorische mens, m.n. de ligging op een lang oost-west gerekt plateau dat zowel in het noorden als zuiden door vruchtbare valleigronden wordt doorsneden. Bovendien wijzen verschillende CAI-locaties in de nabije omgeving van het onderzoeksterrein op menselijke aanwezigheid uit de prehistorie. De kans op het aantreffen van prehistorische (artefacten-)sites kan op deze manier als matig ingeschat worden. Ook voor het aantreffen van sporen vanaf de metaaltijden tot de nieuwe tijd kan een matig worden toegekend. Het aantreffen van sporen en/of vondsten vanaf de nieuwe tijd wordt eerder als laag beschouwd.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op een circa 7570 m² groot terrein, kadastraal gekend als Riemst, Afdeling 1, sectie A, percelen 501D, 500S, 690B, 497W, 497X, 496C, 694A, 702F en openbaar domein, de aanleg van verhardingen, riolering en groenzones.

Concreet wordt een nieuwe parking met bijhorende verhardingen en groenzones ingericht ter hoogte van het (noord-)oostelijke terreingedeelte waar tot op heden reeds een bescheiden parkeerplaats ligt. Verder zal de weg Eyckendael in westelijke richting doorgetrokken worden. Aan de noordelijke zijde van deze verharding worden bijkomende parkeerplaatsen voorzien. Ten zuiden hiervan wordt plaats voorzien voor twee waterbekkens. In het volledige projectgebied wordt verder een nieuw gescheiden rioleringssysteem aangelegd.

De aanleg van verhardingen (ca. 50 cm diep) zal voornamelijk binnen de dikte van het colluvium plaatsvinden. Ter hoogte van de bestaande verhardingen zullen deze bodemingrepen bovendien enkel geroerde bodems aansnijden.

De diepste bodemingrepen worden verwacht ter hoogte van de toekomstige waterbekkens (ca. 300 en 190 m²) centraal op het terrein en plaatselijk voor de aanleg van riolering. Deze bodemingrepen zullen reiken tot op een diepte van respectievelijk 1 m en 1,3 m onder het bestaand maaiveld voor de aanleg van de waterbekkens en tot max. 2,2 m diepte voor de aanleg van de riolering. Deze bodemingrepen kunnen plaatselijk, afhankelijk van de dikte van het colluvium, het archeologisch bodemarchief – indien bewaard – wel aansnijden.

1.4 Bepaling van maatregelen

Niettegenstaande het oorspronkelijk matige archeologisch potentieel waarover het terrein beschikt, met name voor het aantreffen van prehistorische sites en sporen en/of vondsten uit de metaaltijden tot de nieuwe tijd, wordt voor het onderzoeksterrein geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Ca. 820 m² van het onderzoeksterrein, ter hoogte van het noordwestelijke terreingedeelte, werd reeds archeologisch onderzocht en staat aangeduid als *“gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt”*.

Verder duidt de bodemkaart over quasi het volledige terrein een colluviale bodem aan, voornamelijk met een dikte van meer dan 80 cm. Het proefsleuvenonderzoek ten noorden van het terrein toonde bovendien de aanwezigheid van een colluviaal pakket met een dikte van 60 cm tot 120 cm aan. Een groot deel van de geplande werken, m.b. de aanleg van verhardingen (ca. 50 cm diep), zullen op deze manier voornamelijk binnen de dikte van het colluviaal pakket plaatsvinden. Ter hoogte van de reeds bestaande verhardingen zullen deze bodemingrepen bovendien enkel geroerde bodems aansnijden.

Plaatselijk, ter hoogte van de diepere bodemingrepen, m.b. ter hoogte van de aanleg van de waterbekkens (300 m² en 190 m²) en thv de nieuwe riolering, zal het archeologisch niveau wel aangesneden worden. Op te merken is dat ook deze zones door bestaande nutsleidingen reeds doorsneden worden. Eventuele archeologische sporen en/of vondsten zullen daarom onmogelijk in een ruimere context kunnen geplaatst worden en zullen enkel een versnipperd beeld opleveren. Verder onderzoek in deze zones van het terrein zal in het kader van toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet leiden tot kenniswinst, waardoor de uitvoer van een vervolgonderzoek kosten-baten te duur is.

Een Programma van Maatregelen werd dan ook niet opgemaakt. De aannemer/uitvoerder van de werken is wel gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS, L. (1958) *Verklarende tekst bij de bodemkaart van België. Kaartblad Herderen 107E*. Brussel.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 2.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DE GEYTER, G. (2001) *Toelichting bij de tertiairgeologische kaart. Kaartblad 34 Tongeren*. Brussel.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), De Steentijd van Nederland, *Archeologie* 11/12, 171-199.

DEVILLE T. & HOUBRECHTS S. (2014) Tramstraat, Gemeente Riemst. Archeologisch vooronderzoek door middel van proefsleuven, *Condor Rapporten* 140.

GOOSSENS, A. (2007) *Toelichting bij de quartairgeologische kaart. Kaartblad 33 Sint-Truiden*. Brussel.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE), Brussel.

REYGEL, P. & DRIESEN, P. (2017) *Nota Riemst, Eyckendael. Uitbreiding van een woon- en zorgcentrum*. Tongeren.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

VERSTRAELEN, A. (2000) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 34 Tongeren*. Brussel.

WESEMAEL, E. (2007) *Prospectie met ingreep in de bodem aan de Eyckendael te Riemst, in het kader van de bouw van een woon- en zorgcentrum. In opdracht van Bejaardenzorg Grauwzusters Limburg vzw. Aron Rapport* 24. Sint-Truiden.

Websites:

dov.vlaanderen.be

klip.agiv.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroerendergoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

